

Ο δρόμος που οδήγησε τη Βρετανία στο Brexit

Τρεις δεκαετίες πριν τα δύο «μαύρα πρόβατα» της Ευρωπαϊκής Ένωσης ήταν η Βρετανία και η Ελλάδα. Για διαφορετικούς προφανώς λόγους. Η εποχή Θάτσερ συνδυάστηκε με τις «εκπτώσεις» στη συμμετοχή της Βρετανίας στον ευρωπαϊκό προϋπολογισμό (γεγονός που συμπυκνώθηκε στην ιστορική έκφραση «I want my money back», το οποίο πέτυχε το 1984). Η Ελλάδα πάλι του Ανδρέα Παπανδρέου έπιεφτε στα βαθιά και έπρεπε να εναρμονιστεί με τις κοινοτικές οδηγίες. Τριάντα χρόνια μετά, έχει μείνει ένα μαύρο πρόβατο, που ταυτίζεται με το «Brexit». Το «Grexit» ήταν η απειλή ενός ατυχήματος που ευτυχώς αποτράπηκε. Η σχέση των δύο χωρών περνά – με άλλους όρους – και από το βιβλίο του Θύμιου Τζάλλα «Brexit, Ευρώπη και Ελλάδα – οι αιτίες και οι συνέπειες του βρετανικού ευρωσκεπτικισμού» (εκδ. Επίκεντρο), όπου αναλύεται η βήμα βήμα επικράτηση των Brexiteers. «Οι ευρωσκεπτικιστές απέκτησαν αναπάντεχη δυναμική στα μέσα του Ιουνίου (σ.σ. του 2016), έχοντας το πλεονέκτημα της ανόδου της αντισυστημικής ψήφου στην οποία επένδυσαν με τον συναισθηματικό τους λόγο περί εθνικής κυριαρχίας, ανεξέλεγκτων μεταναστευτικών ροών και μη δημοκρατικής Ευρωπαϊκής Ένωσης... Παρά το προβάδισμα του Remain στο θέμα της οικονομίας, το τελευταίο διάστημα η ψήφος διαμαρτυρίας, και στην Ευρώπη και στην Αμερική, επιμένει να μας διαψεύδει, κόντρα σε επιλογές που θεωρούμε λογικές και αναμενόμενες» γράφει ο Θ. Τζάλλας, που έχει εργαστεί σε βρετανικά think tank.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ. Το βιβλίο είναι γραμμένο με τον τρόπο της συναρπαστικής αγγλοσαξονικής αφήγησης, καθώς υποδεικνύει τις διαδρομές του λαϊκισμού στην Αγγλία, ενώ «συνομιλεί» με τα συμπεράσματα της πρόσφατης διεθνούς βιβλιογραφίας. Είναι ενδεικτικό ότι ο Τζάλλας περιλαμβάνει στην ανάλυσή του τη διάκριση που έχει κατοχυρώσει ο Ντέιβιντ Γκούντχαρντ ανάμεσα στους «anywheres» – όσοι επιλέγουν τη διαρκή κίνηση και μετεγκατάσταση σε άλλες χώρες – και τους «somewheres», ανθρώπους δηλαδή που νιώθουν ότι ανήκουν κάπου, δεν μετακινούνται και είναι εχθρικοί στην άφιξη νέων κατοίκων. Σύμφωνα με μία οπτική, η διάκριση αυτή ερμηνεύει αρκετά από τα φαινόμενα της παγκοσμιοποιημένης κοινωνίας, το Brexit, αλλά και την επικράτηση του Τραμπ στις ΗΠΑ.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΟΥΛΓΕΡΙΔΗΣ

Πορεία κατά του Brexit στο Λονδίνο